

2 – Moje práva během vyšetřování a před podáním věci k soudu / soudnímu dvoru

K čemu slouží trestní vyšetřování a soudní vyšetřování (*l'enquête a l'instruction pénale*)?

Slouží ke shromáždění důkazů o trestném činu a ověření náležitostí, které by mohly obviněnou osobu zprostit viny nebo prokázat, že se nejedná o protiprávní jednání.

Jaké jsou etapy vyšetřování a soudního vyšetřování? Kdo jednotlivé etapy vykonává?

Policie pátrá po trestné činnosti, pachatelích trestné činnosti a shromažďuje důkazy.

Má-li policie podezření ze spáchání trestného činu, upozorní královského prokurátora, který:

- buď rozhodne o odložení věci;
- nebo sám pokračuje ve vyšetřování (*information*);
- nebo požádá vyšetřujícího soudce, aby vedl vyšetřování konkrétní věci, a nikoliv o soukromé osobě (*instruction*).

Královský prokurátor má užší pravomoci než vyšetřující soudce. Vyšetřující soudce nebo královský prokurátor řídí vyšetřování a uděluje pokyny policistům, kteří vykonávají předepsané vyšetřovací úkony (výsledky, prohlídky, odběry vzorků DNA...).

Když je vyšetřování ukončeno

Buď je spis součástí vyšetřování a královský prokurátor může:

- rozhodnout o odložení věci;
- navrhnout trestněprávní narovnání: zastavení veřejné žaloby (bez trestního stíhání) oproti úhradě peněžní částky (standardní postup v případě dopravního přestupku);
- u méně závažných trestných činů navrhnout trestní mediaci: bez stíhání, ale pachatel musí odškodnit poškozeného a případně absolvovat terapii nebo školení;
- podezřelou osobu přímo předvolat před soud;
- písemným zápisem předvolat před příslušný soud: předvolání se obviněné osobě předá při zadržení (do 24 hodin) nebo se v zájmu urychlení řízení dostaví před královského prokurátora.

Nebo je spis součástí soudního vyšetřování a je předán státnímu zástupci, který učiní závěrečné návrhy. Poté si obžalovaný svůj spis může přečíst. Je předvolán před poradní senát, který, po vyslyšení vyšetřovací zprávy vyšetřujícího soudce, soukromoprávního žalobce nebo žalobců (poškozených stran), obžalovací řeči státního zástupce a obhajovací řeči obhajoby, může:

- buď vrátit spis vyšetřujícímu soudci k doplnění vyšetřování;
- případně, je-li vyšetřování kompletní:
- přiznat odkladný účinek vynesení rozsudku, pokud by veřejné projednání mohlo obviněnému způsobit újmu;
- rozhodnout o umístění osoby do sociálního ochranného zařízení, pokud tato osoba spáchala trestný čin v nepřítomnosti, při jeho páčání proto nemohla ovládat vlastní chování a v tomto stavu setrvala až dosud;
- předat spis k rozhodnutí příslušnému soudu (policijní soud nebo trestní soud projednávající přečiny (*tribunal de police correctionnel*)); pokud tento soud dojde k závěru, že činy spadají pod porotní soud (*la cour*

d'assises), vydá usnesení o předání podkladů nejvyššímu státnímu zástupci (*procureur général*), protože porotnímu soudu může věc předat pouze obžalovací senát.

Obviněný má právo na odvolání, které je omezeno na určité procesní otázky, a toto právo se uplatňuje před obžalovacím senátem.

Vyšetřující soudce může během vyšetřování za určitých okolností vydat zatýkáací rozkaz:

- existence závažných indicií o vině;
- za spáchané skutky hrozí nejméně jeden rok odnětí svobody;
- nejvyšší nutnost z hlediska veřejné bezpečnosti.

Pokud možný trest nepřekračuje patnáct let odnětí svobody, rozkaz může být vydán pouze v případě, že existuje vážné nebezpečí útěku, recidivy, podvodného jednání, ztráty důkazů nebo bude nezákonně ovlivňovat třetí osoby.

Obviněný se dostaví před poradní senát do pěti dnů od doručení předvolání, dále každý měsíc až do ukončení soudního vyšetřování (tři měsíce u trestného činu, který nelze překvalifikovat na přečin).

Moje práva během vyšetřování a soudního vyšetřování

- [Policejní zadržení a výslech \(1\)](#)
- [Spis u vyšetřování \(2\)](#)
- [Spis u soudního vyšetřování \(3\)](#)
- [Zvláštní případ: vyšetřovací vazba \(4\)](#)
- [Ukončení soudního vyšetřování \(5\)](#)

Policejní zadržení a výslech (1)

V jakém případě a na jak dlouho mne policie může zbavit svobody?

Svobody můžete být zbaven v případě přistižení při přečinu nebo trestném činu (*flagrant délit/crime*) nebo na žádost královského prokurátora nebo vyšetřujícího soudce, když existují závažné indicie o vině. Policejní zadržení nemůže být delší než na 24 hodin.

Mohu být prohledán?

Ano, při zadržení nebo existuje-li důvodné podezření, že máte u sebe zbraň nebo nebezpečný předmět nebo je-li ohrožen veřejný pořádek.

Může policie vstoupit ke mně domů?

Ano, v případě přistižení při činu nebo s vaším souhlasem.

Mohou mi prohledat kancelář, auto?

Ano, stejně jako vaše bydliště. Některá místa jsou však nedotknutelná a jiná jsou zvláštním způsobem chráněná: jejich prohlídka vyžaduje zvláštní postup (diplomatická, poslanecká kancelář, místa, která patří osobám zachovávajícím profesní tajemství...).

Váš vůz může být prohledán, pokud existuje podezření, že sloužil ke spáchání trestného činu či přečinu, dopravě hledaných osob, předmětů doličných nebo důkazních materiálů nebo předmětů nebezpečných pro veřejný pořádek.

Mohu kontaktovat rodinného příslušníka, přítele, lékaře, někoho z mého velvyslanectví?

Pokud to policisté uznají za vhodné nebo pokud o to požádáte, vyšetří vás lékař. O tom, jestli si můžete nebo nemůžete zatelefonovat, v této fázi rozhodují policisté. Pokud jste nezletilý, policista je povinen co nejdříve písemně nebo ústně informovat rodiče, opatrovníka nebo jakoukoliv osobu, která se o vás stará.

Jaká jsou moje práva během policejního výslechu?

Máte právo mlčet a nevypovídat proti sobě, to znamená, že máte právo nespolupracovat při zjišťování důkazů proti sobě.

Na začátku každého výslechu vám bude sděleno, že:

- můžete požádat, aby všechny vám kladené otázky a vaše odpovědi byly zaprotokolovány, jak zazněly;
- můžete požádat o provedení konkrétního opatření nebo výslechu;
- vaše prohlášení mohou být použita jako důkazy u soudu.

Můžete použít dokumenty, které máte k dispozici, pod podmínkou, že to nezpůsobí odložení výslechu. Během výslechu nebo později můžete požadovat, aby tyto materiály byly přiloženy k zápisu nebo uloženy do soudního spisu.

Na konci výslechu dostanete k přečtení zápis, pokud nepožádáte, aby vám byl přečten. Jste dotázán, zda vaše prohlášení nemají být opravena nebo doplněna.

Pokud se chcete vyjádřit v jiném jazyce, než v jakém je vedeno řízení, je přivolán soudní tlumočník, prohlášení ve vašem jazyce je zaznamenáno, případně jste požádán, abyste své prohlášení sám sepsal. Jestliže je výslech veden v přítomnosti tlumočníka, uvede se jeho totožnost a postavení.

Budete informován, že vám může být bezplatně poskytnuta kopie výslechu.

Budou požadovány informace o mém trestním rejstříku?

Policejní orgány mají přístup do centrálního rejstříku.

Může být přítomen můj advokát?

Váš advokát se nemůže účastnit žádného výslechu a nemůže se s vámi setkat v době, kdy jste na 24 hodin zbaven svobody.

Spis u vyšetřování (*dossier à l'information*) (2)

Vyšetřování vede královský prokurátor. Předběžné vyšetřování má vyšetřovací charakter: je tajné, písemné a nekontradiktorní.

Co může královský prokurátor během této etapy vyšetřování dělat?

Kromě zákonem stanovených výjimek nemohou vyšetřovací úkony zahrnovat žádné donucovací opatření, ani zasahovat do práv a svobod osob. Zabavení majetku je možné za určitých podmínek.

Královský prokurátor mimo jiné může:

- ohledat místo činu,
- vyslechnout nebo nechat policejně vyslechnout podezřelé, svědky,
- nechat nějakou osobu zatknout (mimo přistižení při činu) na 24 hodin,
- se souhlasem podezřelého nechat provést analýzu DNA,
- zadržet a zabavit poštu (avšak bez otevření),
- za určitých podmínek získat bankovní informace,
- provést prohlídky v případě přistižení při činu nebo se souhlasem osoby, která místo fakticky využívá,
- použít zvláštní vyhledávací postupy, které mohou být velmi intrusivní.

Co mohu dělat, když vyšetřovací úkon porušuje má práva?

Můžete v odůvodněné žádosti požádat o jeho zrušení (*le référé pénal*), například pokud je zabaven váš majetek, jakožto předmět doličný. Královský prokurátor musí rozhodnout ve lhůtě 15 dnů. Pokud se nevyjádří nebo žádost zamítne, můžete se odvolat k obžalovacímu senátu.

V tomto případě rovněž můžete požádat královského prokurátora, aby pověřil Ústřední orgán pro zabavování a konfiskace prodejem majetku nebo jeho vrácením na kauci.

Mohu mít přístup ke spisu?

V této etapě, na rozdíl od režimu soudního vyšetřování, žádný zvláštní mechanismus neupravuje úplný nebo částečný přístup stran ke spisu. O přístup ke spisu můžete požádat královského prokurátora, který to podle vlastního uvážení povolí nebo zamítne.

Mohu ovlivnit, co bude spis obsahovat?

Ne. Královský prokurátor sám rozhodne o odložení věci, pověření vyšetřujícího soudce, vašem předvolání nebo pozvání písemnou formou před příslušný soud, případně vám navrhne alternativní způsob zastavení trestního stíhání (smírné řešení nebo mediaci: v tom případě nedojde k soudnímu řízení, pokud zaplatíte pokutu nebo dodržíte podmínky uložené při mediaci).

Spis u soudního vyšetřování (*dossier à l'instruction*)(3)

Soudní vyšetřování pravomocně řídí vyšetřující soudce, kterého pověřil královský prokurátor nebo předpokládaná oběť trestného činu prostřednictvím žaloby s uplatněním nároku poškozeného.

Jaké úkony může vyšetřující soudce činit?

Může využít veškeré úkony, které používá královský prokurátor a výrazné donucovací prostředky: vydat zatýkácí rozkaz, nařídit telefonické odposlechy, prohlídky bez souhlasu, zvláštní a ještě širší postupy pátrání...

Musím být vyšetřujícím soudcem vyslechnut?

Výslech u vyšetřujícího soudce je povinný pouze v případě vydání zatýkácího rozkazu.

Musí mne soudce informovat o obviněních?

Soudce vás v zásadě musí obvinít, pokud proti vám existují závažné důkazy o vině. Obvinění vznesl po provedení výslechu nebo písemně, což přináší právo požádat o přístup k trestnímu spisu a právu požadovat doplňující vyšetřovací opatření.

Může mi soudce nechat odposlouchávat telefonické hovory?

Ano, musí přitom dodržovat velmi přesně vymezené zákonem stanovené podmínky.

Mohu odmítnout prohlídku?

Ve vašem bydlíšti může být vykonána prohlídka, pokud soudce podepsal příkaz k domovní prohlídce a pokud k jejímu provedení dojde, až na výjimky, mezi 5 a 21 hodinou.

Může mne soudce fyzicky přinutit k odběru vzorků DNA?

Ano, za určitých podmínek.

Co mohu udělat proti vyšetřovacímu úkonu, který porušuje má práva?

Můžete podat žádost *référé pénal* (viz vyšetřování).

Mohu mít během vyšetřování přístup do spisu?

Pokud jste obviněn bez uvalení vazby, můžete požádat o přístup do spisu žádostí adresovanou vyšetřujícímu soudci, který tento přístup může zamítnout, ale musí své zamítnutí odůvodnit. Pokud se soudce nevyjádří nebo žádost zamítne, můžete se odvolat k obžalovacímu senátu.

Mohu požadovat provedení určitých vyšetřovacích úkonů?

Ano, bez ohledu na to, zda jste nebo nejste ve vazbě. Můžete podat příslušný návrh. Vyšetřovací soudce to může zamítnout, pokud to považuje za nepotřebné pro prokázání pravdy nebo za negativní vzhledem k vyšetřování. Existuje možnost odvolání.

Zvláštní případ: vyšetřovací vazba (4)

Jak musí probíhat výslech u soudce?

Výslech před vydáním zatýkacího rozkazu musí proběhnout během 24 hodin od zbavení svobody pod sankcí neplatnosti zatýkacího rozkazu. Výslech se musí zaměřit zejména na možnost vydání rozkazu a na vytýkané skutečnosti.

Váš advokát nemůže být přítomen.

Mohu být následně soudcem vyslechnut?

Můžete požádat o rekapitulační výslech. Je to jediný výslech, u něhož může být přítomen váš advokát.

Kdy se mohu setkat se svým advokátem?

Po prvním výslechu vedeném vyšetřujícím soudcem.

Mohu zpochybnit legalitu nebo důvodnost vazby?

Proti rozhodnutí o uvalení vazby nemůžete podat odvolání.

Do pěti dnů od doručení rozhodnutí předstoupíte před poradní senát. Den předtím budete mít přístup ke svému spisu. Váš advokát i vy budete moci požádat o propuštění na svobodu.

Váš advokát bude moci protestovat proti neoprávněnosti vazby pouze během tohoto prvního stání před poradním (a odvolacím) senátem. Pokud je rozhodnutí o uvalení vazby potvrzeno, máte právo se odvolat. Do 15 dnů se dostavíte před obžalovací senát. Při nedodržení těchto lhůt budete neprodleně propuštěn na svobodu.

Potvrzení vazby platí na jeden (nebo tři) měsíce. Při každém slyšení můžete zpochybňovat účelnost vazby a/nebo závažnost indicií viny. Spis dostanete k dispozici dva dny před každým předvoláním k soudu.

Mohu ve vězení komunikovat s dalšími osobami?

Vždy můžete komunikovat se svým advokátem.

Vyšetřující soudce vám však maximálně na tři dny může zakázat komunikaci s jakoukoliv jinou osobou.

Kdy budu moci být propuštěn na svobodu?

Kdykoliv na základě rozhodnutí vyšetřujícího soudce nebo na základě rozhodnutí vyšetřující jurisdikce při předvolání k soudu. Propuštění může být podmíněčné nebo na kauci.

Jsem státním příslušníkem jiné země. Musím se osobně účastnit soudního vyšetřování?

Zatýkací rozkaz může být vydán, pokud existuje nebezpečí vyhýbání se spravedlnosti. Vyšetřující soudce nebo vyšetřující jurisdikce vás mohou propustit na kauci. Uhrazený peněžní obnos dostanete zpět, pokud se ve všech fázích řízení dostavíte k soudu.

Pokud budete propuštěn na svobodu, budete požádán, abyste se dostavil na slyšení a principiálně před soud rozhodující ve věci samé. Vyšetřující soudce vám může příkazem nařídít propuštění na svobodu pod podmínkou, že neopustíte zemi. Tyto podmínky lze prodloužit na období tří měsíců. Můžete je napadnout před poradním senátem.

Ukončení soudního vyšetřování (5)

Co mohu dělat, jestliže se vyšetřování protahuje?

Po jednom roce můžete podat odůvodněnou žádost obžalovacímu senátu, který průběh vyšetřování přezkoumá.

Mohou být před soudním řízením změněny body obžaloby/obvinění?

Královský prokurátor si přečte spis, který mu předá soudce, a vznese obvinění, k nimž se obžalovaný bude muset před soudem vyjádřit. Může rovněž podat návrh na zastavení trestního stíhání nebo požádat soudce o provedení některých doplňujících vyšetřovacích opatření. Trestní kvalifikaci při této příležitosti ještě může změnit královský prokurátor nebo poradní senát, který rozhoduje o průběhu řízení.

Mohu před soudním řízením ve všech nebo v některých bodech obžaloby/obvinění přiznat vinu?

Ne, až do definitivního odsouzení soudu rozhodujícího ve věci samé jste považován za nevinného.

Jak probíhá ukončení řízení?

Poradní senát rozhodne po vylischnutí zprávy vyšetřujícího soudce, případné poškozené strany, prokurátora a obhájby:

- předat obviněného příslušnému soudu;
- rozhodnout o zastavení řízení;
- rozhodnout o odkladném účinku výnosu rozsudku: skutečnosti jsou prokázány, ale žádný trest není vynesén. Soudce stanoví zkušební lhůtu a případně závazné podmínky;
- použít zákon o společenské ochraně (internování).

Jaká jsou v této etapě moje práva?

Můžete si přečíst svůj spis a pořídit kopii dokumentů před slyšením u poradního senátu. Můžete rovněž požádat o doplňující vyšetřovací úkony. Pokud je vyšetřující soudce zamítne provést, máte možnost odvolat se u obžalovacího senátu.

Mohu podat odvolání?

Nemůžete podat odvolání proti předkládacímu usnesení, s výjimkou pochybení, opomenutí nebo důvodné neplatnosti vyšetřovacího úkonu, získání důkazu nebo pochybení týkajícího se předkládacího usnesení, pokud je důvodem nepřijatnosti nebo zastavení trestního stíhání.

Mohou být souzeni za trestný čin, za který jsem již byl stíhán v jiném členském státě Evropské unie?

V zásadě ne.

■ Poslední aktualizace: 14/09/2017

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.